

Βραβεία Αμπντί Ιπεκτσι - Βραβεία κοροϊδίας και γραικυλισμού

✘ **«Η Κύπρος ήταν πάντοτε Ελληνική. Δεν υπάρχει κανένα ζήτημα για την ελληνικότητα της νήσου. Η πλειοψηφία των κατοίκων της είναι Έλληνες και δίκαια αγωνίζονται για την ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα. Η τουρκική μειονότητα πρέπει να συνεργαστεί με τους Έλληνες Κύπριους για την απαλλαγή από τον αγγλικό ιμπεριαλισμό. Μόνο όταν η νήσος απαλλαγεί από τους Άγγλους ιμπεριαλιστές, οι Τούρκοι κάτοικοί του θα μπορέσουν να ζήσουν πραγματικά ελεύθεροι, κι αυτό δεν μπορεί να γίνει παρά με την ενότητα του κυπριακού λαού, με την συνεργασία από Τούρκους και Έλληνες Κύπριους στην πάλη εναντίον του ξένου δυνάστου. Εκείνοι που προσπαθούν να στρέψουν τους Τούρκους εναντίον των Ελλήνων, μόνο τα συμφέροντα του ξένου κατακτητή εξυπηρετούν».**

Ναζίμ Χικμέτ - (εφημερίδα ΑΥΓΗ των Αθηνών. 17 Απριλίου 1955).

Λίγα χρόνια αργότερα, το 1960, η εφημερίδα «Τζιουμχουριέτ» (Δημοκρατία) εκδίδεται στη Λευκωσία ταυτόχρονα με την ανακήρυξη της Κυπριακής Δημοκρατίας. Εκδότες της ήταν δύο Τουρκοκύπριοι δικηγόροι, ο Αϊχάν Χικμέτ και ο Μουζαφέρ Γκιουρκάν.

Στις 25 Μαρτίου 1962 ανατινάχθηκαν στη Λευκωσία δύο μουσουλμανικά τεμένη. Ο Γκιουρκάν είχε την πληροφορία ότι τις εκρήξεις προκάλεσαν Τούρκοι εξτρεμιστές και έσπευσε να τη διαβιβάσει στον υπουργό Εσωτερικών της Κυπριακής Δημοκρατίας, Πολύκαρπο Γιωρκάτζη. Ο τελευταίος ηχογράφησε, εν αγνοία του, τον συνομιλητή του και αρχειοθέτησε τη μαγνητοταινία.

Στην έκδοση της 23ης Απριλίου 1962, η «Τζιουμχουριέτ», εξάγγειλε ότι στην επόμενη της έκδοση θα αποκάλυπτε τα ονόματα των βομβιστών. Επόμενη έκδοση δεν υπήρξε..

Ο λόγος; Οι δυο Τουρκοκύπριοι που ήταν απ' τους πρώτους που διακήρυξαν ότι η Κύπρος ανήκει στους Κύπριους, ενώ ταυτόχρονα καλούσαν τον Αντιπρόεδρο Κουτσιούκ να διαχωρίσει την θέση του «από τους άθλιους που κυκλοφορούν με τα ρόπαλα στο χέρι και τα πιστόλια στη μέση και προσπαθούν να οδηγήσουν την τουρκοκυπριακή κοινότητα στην αλληλοσφαγή με τους σύνοικους Ελληνοκυπρίους», δολοφονήθηκαν από Τούρκους εθνικιστές την ίδια ημέρα.

Με βάση τις παραπάνω έμπρακτες φιλελληνικές και φιλειρηνικές κινήσεις εκ μέρους Τούρκων και Τουρκοκυπρίων, τις οποίες βρήκα τυχαία στο διαδίκτυο, μου ήρθε αίφνης στο μυαλό το όνομα «Αμπντί Ιπεκτσιί» και το ομώνυμο βραβείο ελληνοτουρκικής φιλίας. Το μόνο που γνώριζα γι' αυτόν, ήταν ότι είναι ένας δολοφονημένος δημοσιογράφος, τίποτε περισσότερο.

Σκέφτηκα, πως για να υπάρχει τέτοιο βραβείο, δεν μπορεί, αυτός ο Ιπεκτσιί θα είχε στο ενεργητικό του αν όχι παρόμοιες φιλειρηνικές-φιλελληνικές ενέργειες με των ανωτέρω (αν και κομματάκι δύσκολο: ο ένας εξορίστηκε και οι άλλοι δολοφονήθηκαν, άρα χρειαζόταν μεγάλα «καρύδια»), θα είχε δώσει τουλάχιστον κάποια σαφή δείγματα των πιστεύω του και των αγνών του προθέσεων.

Αρχίζω λοιπόν και ψάχνω να βρω πληροφορίες για τον Αμπντί Ιπεκτσιί, για να δω τι ήταν αυτό που τον έκανε σύμβολο και βραβείο της ελληνοτουρκικής «φιλίας» (αν και ο όρος «ελληνοτουρκική» δεν υφίσταται: ονομάζεται «Βραβείο Ειρήνης και Φιλίας Αμπντί Ιπεκτσιί»). Με αυτά τα στοιχεία που βρήκα (όχι τόσα πολλά, όσα περίμενα να βρω, για να είμαι ειλικρινής), άρχισαν να κάνουν τα μάτια μου «πουλάκια» ...

Ο Ιπεκτσιί, με εβραϊκές ρίζες και καταγωγή από την Θεσσαλονίκη (donme), γεννημένος στην Κωνσταντινούπολη το 1948, υπήρξε αρχισυντάκτης της εφημερίδας «Μιλιέτ» (Miliyet). Θεωρούνταν υπέρμαχος του διαλόγου και της συνδιαλλαγής με την Ελλάδα, καθώς και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων για τις διάφορες μειονότητες στην Τουρκία. Πολιτικά, τοποθετούνταν αριστερά και ήταν «κώλος και βρακί» με τον Αττίλα της Κύπρου, Μπουλέντ Ετζεβίτ. Ο Ιπεκτσιί, σύμφωνα με τις απόψεις συναδέλφων του, ήταν ένας κατά δήλωση, μετριοπαθής σοσιαλδημοκράτης, αλλά βαθύτατα εθνικιστής (Miliyeti), είχε δεσμούς με τις ένοπλες δυνάμεις γνωρίζοντας πρόσωπα και πράγματα και μπορεί να χαρακτηριστεί σύμφωνα με τον Νεοκλή Σαρρή, ως «ο κύριος εκπρόσωπος του πολιτικοστρατιωτικού κατεστημένου της Τουρκίας».

Ο Ιπεκτσιί δολοφονήθηκε την 1η Φεβρουαρίου του 1979 από δυο εθνικιστές του Τουρκές, τους γνωστούς και από άλλες τρομοκρατικές επιθέσεις, «Γκρίζους Λύκους» (κατά μία εκδοχή έβαλε το χεράκι της και η CIA). Δολοφόνοι ήταν οι Oral Çelik και Mehmet Ali Ağca (ο Μεχμέτ Αλί Αγτζά, αργότερα αποπειράθηκε να

σκοτώσει και τον Πάπα Ιωάννη Παύλο τον Β΄). Οι «Γκρίζοι Λύκοι» είχαν την υποστήριξη του Σουλεϊμάν Ντεμιρέλ (είχε πει στον Ιπεκτσιί λίγο πριν τη δολοφονία του, πως «αν υποστήριζες εμάς όσο έκανες με τον Ετσεβίτ τότε θα είχαμε λύσει πολλά προβλήματα της χώρας») και του Στρατού και είχαν ανοιχτό πόλεμο με το κατ' όνομα αριστερό κόμμα του Ετσεβίτ, που τασσόταν υπέρ του κοινοβουλευτικού φασισμού, όπως και με Κούρδους και Τούρκους αντικαθεστωτικούς, με αποτέλεσμα, από το 1977 έως το 1980, να σκοτωθούν 3.972 άτομα και να τραυματιστούν 16.940.

Ο Ουγούν Μουμτζού, που δολοφονήθηκε αργότερα και αυτός, από τις ίδιες τρομοκρατικές ομάδες, σ' ένα βιβλίο που είχε γράψει και ανέλυε τα γεγονότα, υποστηρίζει ότι ο Ιπεκτσιί δολοφονήθηκε επειδή είχε αρχίσει μια σταυροφορία μέσω της *Miliet* κατά των λαθρεμπόρων όπλων, «εμπόριο» που, μαζί με αυτό των ναρκωτικών, ανθεί στην Τουρκία και χρηματοδοτεί πολλές «δράσεις» πολιτικών στο εσωτερικό και στο εξωτερικό. Κατ' άλλους, ο Ιπεκτσιί δολοφονήθηκε από τους «Γκρίζους Λύκους» ως «προδότης».

✘ Αυτή η δολοφονία παρώθησε τον πολιτικό μηχανικό και υπέρμαχο της ελληνοτουρκικής φιλίας, Ανδρέα Πολιτάκη (1924-2004), ο οποίος κατά δήλωσή του, δεν είχε γνωρίσει ποτέ τον Ιπεκτσιί(!), να αναλάβει πρωτοβουλία για την καθιέρωση βραβείου Ειρήνης στη μνήμη του Αμπντί Ιπεκτσιί.

Με επιστολή που είχε στείλει στις 12 Φεβρουαρίου 1979 στην εφημερίδα «Ελευθεροτυπία» ζητούσε από το διευθυντή της, Σεραφείμ Φυντανίδη, «να αναληφθεί πρωτοβουλία ώστε να συσταθεί η κατάλληλη κοινή ελληνοτουρκική επιτροπή που θα απονείμει το χρηματικό έπαθλο των 40.000 δρχ. στο καλύτερο, πιο αμερόληπτο και αντικειμενικό δημοσίευμα, άρθρο, μελέτη, σχόλιο, το οποίο θα προσεγγίζει τα προβλήματα των δύο χωρών με προσοχή και κατανόηση συμβάλλοντας εποικοδομητικά στη σύσφιγξη των σχέσεών τους».

Η «Ελευθεροτυπία», με την αρωγή του Σεραφείμ Φυντανίδη και του ✘ αρθρογράφου τότε της «Ελευθεροτυπίας», εκλιπόντος Λούη Δάνου, υιοθετεί την πρόταση του Ανδρέα Πολιτάκη, ενισχύει με άλλες 60.000 δρχ. το βραβείο και η συμφωνία οριστικοποιείται με τη φωτογραφία των Σεραφείμ Φυντανίδη και Μουσταφά Γκιουρσέλ (απεβίωσε πρόσφατα), ανταποκριτή της «Μιλιέτ» στην Αθήνα, να δημοσιεύεται στις δύο εφημερίδες σε Ελλάδα και Τουρκία.

Το έμβλημα του βραβείου, ένα περιστέρι-γροθιά με κλαδί ελιάς, είχε σχεδιάσει ο Τούρκος γραφίστας *Megnu Ertel*. Το βραβείο από το 1986 τελεί υπό την αιγίδα

των Ηνωμένων Εθνών.

Τα βραβεία Ιπεκτσι είναι τιμητικά, δημοσιογραφικά, λογοτεχνικά και τέχνης, απονέμονται κάθε δύο χρόνια εκ περιτροπής σε Αθήνα και Κωνσταντινούπολη.

Προσπαθούσα όσο έψαχνα, να βρω κάποιες απ' τις φιλελληνικές ενέργειες του Ιπεκτσι, που ώθησαν τους Έλληνες να δημιουργήσουν αυτό το περιώνυμο βραβείο. Μάταιος κόπος. Δεν βρήκα ούτε μία, αν και όπως προείπα δεν βρήκα και αρκετές πληροφορίες (τουλάχιστον στα ελληνικά), όσον αφορά γενικότερα τον βίο και την πολιτεία του Ιπεκτσι.

Βρήκα όμως κάτι άλλο... Τις ανθελληνικές ενέργειες, ή για να είμαι ακριβοδίκαιος, κάποιες ενέργειες οι οποίες δεν τον διαχωρίζουν από τους υπόλοιπους Τούρκους εθνικιστές.

Η πιο γνωστή ίσως «φιλελληνική» ενέργεια που γνωρίζουν όσοι έχουν ασχοληθεί με το φαινόμενο Ιπεκτσι, είναι ένα «ποίημα» (ο Θεός, που δεν πιστεύω, να το κάνει ποίημα) με τίτλο το «Μίσος». Το ποίημα αυτό γράφτηκε κατ' άλλους από τον ίδιο τον Ιπεκτσι και κατ' άλλους από τον Behcet Kemal Caglar και περιλαμβάνεται στην ανθολογία του Τουρκοκύπριου Hasan Sefik Altay που είχε τίτλο «Siirlerle Kutsal Savas ve Direnisimiz» (Ο Ιερός Αγώνας και η Αντίστασή μας στην Ποίηση), και μεταδιδόταν υποχρεωτικά κάθε πρωί τα χρόνια των ενδοκοινοτικών συγκρούσεων (1963-1967), από το ραδιόφωνο Bayrak (= Σημαία, Μπαϊράκι), το οποίο αποτελούσε τη «Φωνή των Τούρκων Αγωνιστών» (Turk Mucahidinin Sesi).

Το «ποιηματάκι» αυτό, ο φιλειρηνιστής και φιλέλληνας Ιπεκτσι (θα το πιστέψουμε στο τέλος), θεώρησε σκόπιμο να επιτρέψει να δημοσιευθεί στην εφημερίδα στην οποία ήταν αρχισυντάκτης, την «Μιλιέτ», παραμονές της εισβολής των Τούρκων στην Κύπρο.

Και τι έλεγε αυτό το ποίημα; Απολαύστε το...

— Το μίσος —

*Όσο υπάρχει ο πρόστυχος ο Έλληνας σ' αυτόν τον κόσμο,
δεν βγαίνει μα τον Θεό αυτό το μίσος από μέσα μου.
Σαν στέκομαι και τον κοιτάζω τον σκύλο,
δεν βγαίνει μα τον Θεό αυτό το μίσος από μέσα μου.*

Χιλίων γκιαούρηδων τα κεφάλια δεν σβήνουν ένα μίσος.

Εκδίκηση να πάρω είναι ο μοναδικός μου στόχος.

*Σαν αναμετρηθώ στις μάχης το πεδίο,
χιλίων γκιαούρηδων τα κεφάλια να κλαδέψω σε μια μέρα,
δεν βγαίνει μα τον Θεό αυτό το μίσος από μέσα μου.
Χιλίων γκιαούρηδων τα κεφάλια δεν σβήνουν ένα μίσος.*

*Τα κεφάλια τριάντα χιλιάδων να πολτοποιούσα,
τα δόντια δέκα χιλιάδων με την τανάλια να έβγαζα,
εκατό χιλιάδων τα πτώματα να σκορπούσα στις ρεματιές,
δεν βγαίνει μα τον Θεό αυτό το μίσος από μέσα μου.
Χιλίων γκιαούρηδων τα κεφάλια δεν σβήνουν ένα μίσος.*

*Ο κόσμος όλος ξέρει πόσο ανώτερος είναι ο Τούρκος
και πόση κακοήθεια φωλιάζει στο μυαλό του Έλληνα.
Πέντε χιλιάδων τα πτώματα να έκαιγα στους κλιβάνους,
δεν βγαίνει μα τον Θεό αυτό το μίσος από μέσα μου.
Χιλίων γκιαούρηδων τα κεφάλια δεν σβήνουν ένα μίσος.*

*Σαράντα χιλιάδες τους να σούβλιζα με την λόγχη μου,
ογδόντα χιλιάδες τους να έστελνα στη κόλαση,
εκατό χιλιάδες τους να κρεμούσα στο σκοινί,
δεν βγαίνει μα τον Θεό αυτό το μίσος από μέσα μου.
Χιλίων γκιαούρηδων τα κεφάλια δεν σβήνουν ένα μίσος!*

Η Μιλιέτ (Miliyet), επίσημο όργανο του CHP (Λαϊκό Ρεπουμπλικανικό Κόμμα), σύμφωνα με τον Dogus Aucioglu που γράφει γι' αυτήν τη στενή σχέση της εφημερίδας και κόμματος, στο βιβλίο του «Επανάσταση και Δημοκρατία», ξεκίνησε εκστρατεία ενίσχυσης του τουρκικού στρατού αμέσως μετά την εισβολή (24 Ιουνίου 1974), μια εκστρατεία που την ενίσχυσε και η DISK, Ομοσπονδία Εργατικών Επαναστατικών Συνδικάτων με πρόεδρο τον Κεμάλ Τουλκλέρ που δολοφονήθηκε και αυτός λίγα χρόνια αργότερα, περικόπτοντας από κάθε Τούρκο εργάτη, ένα μεροκάματο.

Σε άρθρο του, στις 16 Ιουνίου του 1976, ο Ιπεκτσι έκθειάζε την εισβολή στην Κύπρο και την θεωρούσε νόμιμη, μάλιστα θεωρούσε ότι είχε αργήσει να πραγματοποιηθεί, ενώ για τα «γεγονότα» (έτσι ονόμαζε την εισβολή) στην Κύπρο έγραφε «πως έδειξαν ότι Τούρκοι και Έλληνες δεν μπορούν να ξαναζήσουν μαζί

και το μέτρο που πρέπει να παρθεί για να αποφευχθούν όλοι οι κίνδυνοι πολέμου είναι η πραγματοποίηση μιας γεωγραφικής ομοσπονδίας στο νησί».

Για την Κύπρο, ο Ιπεκτσι υποστήριζε την εισβολή και ήταν αυτός που τελικά ώθησε τον Ετσεβίτ να προχωρήσει σ' αυτήν, και όπως λέει ο Τούρκος δημοσιογράφος Αρτζαγιουρέκ, στο βιβλίο του «Demokrasinin sonbahari 1977-78» (Φθινόπωρο της Δημοκρατίας): «Ο Ιπεκτσι επηρέαζε τόσο τον Ετσεβίτ που συζητούσε όλα τα ζητήματα μαζί του και μάλιστα τον επηρέαζε στην τελική λήψη των αποφάσεων».

Για το Αιγαίο, ο Ιπεκτσι έγραφε σε άρθρο του στις 21 Αυγούστου του 1976:

*Η Τουρκία υπέγραψε το 1958 συμφωνία με την οποία αποδεχόταν την ύπαρξη υφαλοκρηπίδας των νησιών ...Τελικά, οι τουρκικές κυβερνήσεις ξύπνησαν, όταν μια μέρα βρέθηκε πετρέλαιο στην Θάσο... Δεν χρειάζεται να μπούμε σε λεπτομέρειες για να δείξουμε ότι οι παραλείψεις των τουρκικών κυβερνήσεων δημιούργησαν μεγάλες αδικίες εις βάρος της Τουρκίας... Με μια ματιά στον χάρτη, μπορεί κανείς να καταλάβει ότι **η ηγεμονία των Ελλήνων στο Αιγαίο δεν στηρίζεται σε κανένα δίκαιο. Αυτή η κατάσταση πρέπει να αλλάξει, αυτό είναι δεδομένο. Το θέμα είναι αν αυτό θα γίνει με το καλό, ή θα χρειαστεί βία.** Αυτή είναι η ουσία του θέματος.*

Γνωστός φίλος του Ιπεκτσι και συνεργάτης του στις περίφημες συζητήσεις στο Διεθνές Ινστιτούτο Τύπου της Ζυρίχης, που αποσκοπούσαν στην προσέγγιση μεταξύ Ελλήνων και Τούρκων δημοσιογράφων για χαμήλωμα εκατέρωθεν των τόνων, κάτι που το έκαναν οι Έλληνες συνάδελφοι τους αλλά οι Τούρκοι δεν τηρούσαν με το πρόσχημα «δεν μπορούμε να ελέγξουμε τον τύπο στην Τουρκία», ήταν ο Γιαλμάν, ο αντιπρόεδρος της τρομοκρατικής οργάνωσης η «Κύπρος είναι Τουρκική», που ευθύνεται εν μέρει για τα Σεπτεμβριανά του 1955.

Ο Ιπεκτσι δεν παρέλειψε να γράψει και για την καταπίεση των «Τούρκων» της Θράκης με το άρθρο του «Soyadaslarinizi Bati Trayada tutmanin yolu bu olmanalidir» (Αυτός θα πρέπει να είναι ο δρόμος για να κρατήσουμε τους αδελφούς μας στη Δυτική Θράκη) στο περιοδικό Turk Dunyasi (Τουρκικός Κόσμος), No 4-14. Το άρθρο βρίσκεται σε ειδική σελίδα του τουρκικού υπουργείου εξωτερικών βιβλιογραφικής βάσης δεδομένων, που εκθέτει τις κεμαλικές θέσεις περί Θράκης, στο διαδίκτυο. Φυσικά το άρθρο, έχει αποσιωπηθεί, καλύτερα έχει αποκρυφτεί από την επιτροπή του βραβείου Ιπεκτσι, όπως άλλωστε και όλα τα

άλλα, μια και το προσωπείο είναι αυτό του «φιλέλληνα και του δημοκράτη».

Με βάση λοιπόν τα παραπάνω που έχω «αλιεύσει» (και τα οποία θέλω να πιστεύω ότι δεν είναι ανακριβή), γεννιέται η εξής απορία:

Στο όνομα ποιου φιλειρηνιστή και φιλέλληνα (όχι «γιαλαντζί»), ο οποίος πρέσβευε ποια ειρήνη και στο όνομα ποιας φιλίας (αποδεδειγμένης), τρέχουν ή έτρεξαν να «βραβευτούν» προσωπικότητες και ονόματα όπως: Διδώ Σωτηρίου(!!!), Κωνσταντίνος Μητσοτάκης, Γεώργιος Παπανδρέου, Μίκης Θεοδωράκης, Λιάνα Κανέλη(!) και πολλοί άλλοι;

Πηγές

politis.com.cy | enaliakypros18.blogspot.com | makarios.ws | enet.gr | ardin.gr | voanews.com